

TALLER 5. PROJECTES D'ESPais PÚBLICS I D'ESPais D'OPORTUNITAT

Data: 6 de febrer de 2019 a les 17:30h
Lloc: Sala Maria Aurèlia Capmany, Centre Cívic Pati Llimona
Assistents: 22 persones

En aquesta sessió es van presentar succintament els 7 projectes d'espais públics i d'espais d'oportunitat que es van identificar i debatre preliminarment en el Fòrum Participatiu del 1/12/2018.

Aquests són:

- Pla director del Port Olímpic.
- Marina del Prat Vermell.
- Nous usos de la plataforma del zoo marí.
- Reforma del dic de recer i la bocana del Port Fòrum.
- Nou Parc de la desembocadura del Besòs.
- Accessibilitat i acondicionament dels espigons per a usos públics.
- Passeig Marítim de Sant Martí.

A continuació hi va haver un torn de paraula als assistents per clarificar aspectes dels projectes exposats.

Les primeres preguntes del públic es van centrar en el projecte de l'accessibilitat als espigons. Es va preguntar sobre els aspectes de seguretat a l'espigó de la Mar Bella i es va mostrar molt interès en fer-los accessibles, per aquest motiu es va proposar que fos un dels projectes a

debatre en els grups de treball.

Quant al Port Olímpic, va demanar que es tingués en compte la congestió marítima i les implicacions amb la seguretat marítima que implica tenir tanta activitat a la bocana, i que cal tenir en compte els usos a mar a banda dels usos a terra.

Sobre el projecte del Port Fòrum, es va suggerir que hauria d'incloure una nova distribució dels usos i de l'espai, ja que l'actual no és gens òptima.

Quant als nous usos de la plataforma del zoo marí es va posar l'exemple d'una escola de busseig que fa serveis de formació en un espai de l'escullera de la plataforma marina cedit per BSM.

A continuació es va proposar iniciar una dinàmica de grups per debatre més en profunditat alguns projectes. Es van triar l'Accessibilitat i condicionament dels espigons per a usos públics d'una banda, i dos projectes complements d'una altra, els nous usos de la plataforma del zoo marí i el passeig marítim de Sant Martí.

Els assistents es van dividir en dos grups de treball i cadascun d'ells se'ls va lliurar un qüestionari de suport per a la dinàmica, que els portaveus dels grups van emplenar durant els debats.

Nom del projecte: **ACCESSIBILITAT I ACONDICIONAMENT DELS ESPIGONS PER A USOS PÚBLICS**

Els resultats del grup de treball es recullen a continuació:

ACCIONS

Quines accions proposaríeu fer per a la consecució d'aquest projecte?

- Diferenciar els usos entre espigons
- Realitzar accions diferents a cada espigó
- Gestionar correctament els espigons (què es vol fer, quan es vol gastar, etc.)
- Tenir en compte la confortabilitat dels usuaris
- Donar més alçada als espigons
- Senyalitzar els elements naturals
- Treure elements que impedeixen el pas
- Crear rampes d'ús públic tarifat
- Col·locar elements tipus mirador
- Fer que la ciutat arribi al mar
- Espigó de Bogatell: fer que un dels braços sigui accessible i l'altre no per protegir la fauna marina que es situa a la illa.
- Espigó de la Mar Bella: tenir en compte les necessitats d'accessibilitat de l'activitat nàutica
- Regular horaris per diferents activitats (pels pescadors, pels veïns, etc.)
- Col·locar fites als espigons per ubicar-les des del mar

DIFICULTATS I EXTERNALITATS

Quins aspectes o problemàtiques poden dificultar o influir en el desenvolupament del projecte?

- Seguretat dels usuaris
- Massificació turística als espigons
- Conflictivitat d'usos (els espigons són sortides pels pescadors)
- Protecció de les aus i la fauna marina
- Impacte visual dels espigons
- Manteniment dels espigons
- Tipologia estructural dels espigons

Nom del projecte: **PASSEIG MARÍTIM DE SANT MARTÍ I USOS DE LA PLATAFORMA DEL ZOO MARÍ**

Els resultats del grup de treball es recullen a continuació:

NECESSITATS

- Es reclamen nous espais per als esports de platja. El Beach Tennis ha presentat una proposta al IBE per unes instal·lacions d'uns 2.400 m² al costat del camp de futbol Agapito Fernández. Per bé que aquestes instal·lacions podrien anar també a qualsevol altre lloc del passeig o de la plataforma del zoo, necessàriament aprop del mar però no obligadament a la platja. Per poder entendre degudament la demanda creixent que hi ha a Barcelona per practicar esports de platja, calen unes instal·lacions permanents i no estacionals com ara, limitades durant els mesos d'estiu a causa de la sobreocupació de les platges.
- La plataforma del zoo, amb accés al mar, té unes condicions ideals per desenvolupar activitats educatives de busseig, per a les quals hi ha molta demanda.

DIFICULTATS I EXTERNALITATS

- Discontinuitats al passeig. Es planteja la possibilitat suprimir el camp l'Agapito per permetre la continuïtat del passeig marítim. Cal tenir en compte, però, que el districte de Sant Martí està infradotat de camps de futbol, i que aquest camp té molt ús. En tot cas, es podria plantejar traslladar-lo a la plataforma del zoo marí, però podria ser complicat.
- Manca d'accés en transport públic. La connectivitat vertical amb la resta de la ciutat és molt millorable (s'esmenta breument el contingut dels projectes "Portes del mar" que es comentaran en la jornada del dia següent).
- Baixa densitat, no hi ha usos residencials en molta distància i no hi ha massa crítica d'usuaris per ubicar un ús veïnal, com per exemple un equipament de barri, en els sòls qualificats d'equipaments.
- Es descarta els usos que requereixen edificacions en altura, ja que la base de runa de la plataforma no permet fer bons fonaments (o serien caríssims). També els usos de mercat o habitatge quedarien descartats en principi.

PROPOSTES PER AL PASSEIG

- **Aparcament vehicle privat:** Hi ha consens en què l'aparcament en superfície del passeig hauria de desaparèixer.
- **Amplada:** La secció del passeig per vianants i bicicletes hauria de ser al menys de 15-20 m d'amplada.
- **Passeig/carril bici:** Lligat amb l'anterior punt, podria fer-se un passeig alternatiu al rectilini paral·lel a la costa, fins i tot amb diferents opcions en xarxa, per poder circular més arran de mar o per la part interior. S'indica que s'haurà de prestar especial atenció a gestionar bé la separació entre vianants i bicicletes. El passeig hauria de ser de paviment tou, i preveure trànsit tant de vianants com VMP.

PROPOSTES PER A LA PLATAFORMA

- **Ús residencial:** es fa alguna proposta de fer habitatges dotacionals, residències o refugis, però no hi ha unanimitat al respecte, degut a la manca de densitat i accessibilitat a la plataforma.
- **Espai obert, naturalitzat i equipat:** en general, hi ha més consens en els usos a l'aire lliure, de parc equipat, amb espais per fer pic-nic, per fer skate, o els ja esmentats usos esportius. És la única oportunitat que té la ciutat de tenir un espai lliure a primera línia que pugui recrear un ambient litoral, i per tant es podria jugar amb l'orografia per crear canvis de nivell, incloure alguns elements d'aigua (com alguna llacuna i podríem explorar opcions amb biodiversitat) per afavorir el gradient paisatgístic ciutat-mar..., plantar espècies pròpies de litoral d'ambients més dunars, i acompanyar-ho amb elements de mobiliari urbà més propis d'espais naturals (bancs, passeres, zones acordonades, senyalització), així com aprofitar l'espai per incloure plafons informatius de temes litorals.
- **Us educatiu vinculat al mar i al medi ambient,** que es podria concretar en una seu "descentralitzada" del Centre de la Platja per promoure que el mar "entri a la ciutat", amb activitats per la ciutadania de tipus educatiu i cultural.
- **Espai reservat per esdeveniments culturals/formatius:** reservar un espai que permeti la multifunció, tan per fer concerts de petit format, com cinema a la fresca, ioga, cicles de xerrades de "vespres vora mar", mariners, etc... (de pas, afavorint la dessaturació de les platges).
- Habilitar uns espais de **pícnic** el màxim d'integrats a l'entorn naturalitzat, així com pèrgoles naturalitzades que proporcionin ombra (i ofereixin energia fotovoltaica).
- **Quiosc/zona de bar:** com a alternativa a la zona de pícnic, amb horari diürn i amb activitat limitada, es podria valorar l'opció d'oferir aquest servei sempre atractiu.
- **Zona jugable amb temàtica marítima:** un parc infantil amb vaixells, cordes, elements mariners en definitiva.
- **Pàrquing de bici vigilat:** A banda d'oferir aparcaments de bici tradicionals, es proposa valorar l'opció de posar aparcaments de bici efímers i vigilats pels que els usuaris paguin una quantitat mínima, i que serveixin per donar resposta a esdeveniments puntuals o necessitats de temporada. Caldria, però, reservar algun espai per ubicar-los.
- **Punts d'avistament:** hi podria haver alguna estructura o mirador que permetés gaudir des de l'alçada tant de la vista de la ciutat com del mar i de la resta de platges.
- **Potenciar l'accés a l'aigua:** valorar si hi ha suficient calat per fer arribar embarcacions i potenciar que les golondrines i les embarcacions hi puguin tenir un punt de parada. Així mateix caldria preveure una reserva d'espai per activitats i associacions que estiguin vinculades directament amb les activitats a mar.
- **Incorporar el canvi climàtic al disseny:** s'observa la necessitat de tenir en compte els efectes que el canvi climàtic pugui provocar, i per tant no fer massa obra dura per permetre'ns ser flexibles i modificar els usos en un futur si és necessari, donant resposta a les necessitats actuals que ja s'han identificat i que indiquen la carència al litoral d'espais lliures i zones de refresc per als ciutadans.

- **Compatibilitat d'usos:** es considera que les propostes d'un espai obert naturalitzat serien compatibles amb la creació d'un equipament esportiu per a esports de platja, si aquest equipament s'ubiqués a la part interior de la plataforma, i per tant es reservés l'espai a tocar de l'aigua per tots els ciutadans.

Un cop finalitzada la dinàmica es va fer una posada en comú dels resultats de cada grup de treball.